

Aan het lid van Provinciale Staten
De heer J.H. Mastenbroek

Datum : 23 APR. 2019
Documentnr. : 2019-033714/17/A.31
Dossiernummer : K13623
Behandeld door : M. Deenik
Telefoonnummer : (050)316 4302
Antwoord op : uw mail van 18 april 2019
Bijlage : 1
Onderwerp : Aanvullende schriftelijke vragen over ESD

Geachte heer Mastenbroek,

Hierbij beantwoorden wij uw schriftelijke vragen over bovengenoemd onderwerp, zoals u die ons heeft gesteld in uw mail van 18 april 2019.

1. ***De TNO rapportages over de SiC vezels zijn gedateerd op 11 april en zijn "herzien". Wat is er herzien en wanneer heeft GS voor het eerst kennis genomen van de resultaten van de metingen?***

Wij hebben op 11 april een drietal herziene rapporten ontvangen:

- onderzoeksrapport d.d. 11 april jl. (herziene versie) van TNO naar de SiC-vezels in de sneeuw (als gevolg van blazer 24 januari): Dit rapport vervangt een rapport van TNO d.d. 25 maart 2019, ontvangen 26 maart 2019. TNO heeft aangegeven dat kleine aanpassing in de tekst heeft plaatsgevonden;
 - onderzoeksrapport d.d. 11 april jl. (herziene versie) van TNO met de berekening van SiC-vezels in de lucht (als gevolg van blazer 24 januari); Dit rapport vervangt een rapport van TNO d.d. 6 april 2019, tevens ontvangen op 6 april 2019. TNO heeft aangegeven dat uitkomsten zijn aangepast in verband met binding van vezels en PM10-deeltjes aan grof stof, en dat kleine aanpassingen in de tekst hebben plaatsgevonden;
 - onderzoeksrapport d.d. 11 april jl. (herziene versie) van TNO met de resultaten van de 4e meetronde inzake SiC-vezels; Dit rapport vervangt een rapport van TNO d.d. 28 maart 2019, tevens ontvangen op 28 maart 2019. TNO heeft aangegeven dat de benaming van de monsters is aangepast aan de reële monsternemingsperiode;
2. ***Heeft GS extern juridisch advies ingewonnen over de mogelijkheden om een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang op te leggen? Is daarop ook een second opinieonderzoek gevraagd?***

De omgevingsdienst Groningen (ODG) heeft de juridisch expertise geleverd. Daarop hebben wij extern juridisch advies ingewonnen bij een jurist van Master Meester. Naar aanleiding van de zienswijzen van ESD hebben we daarop ook een second opinieonderzoek gevraagd via Plas Bossinade op 2 april 2019.

- 3. *Waarom is er niet gekozen voor een last onder bestuursdwang (tijdelijke sluiting, totdat het proces zo is ingericht dat de uitstoot nul is), eventueel als sanctie op een hernieuwde uitstoot van SiC? Dus in plaats van een boete, een sluiting als een en ander na de begunstigingstermijn niet onder controle is.***

Er is gekozen voor het opleggen van een last onder dwangsom op basis van het vastgestelde Milieuplan en de daarbijbehorende matrix voor toezicht en handhaving. Om bestuursdwang toe te passen moet er sprake zijn van een zeer ernstige overtreding met zeer ernstige gevolgen. Sluiting door middel van bestuursdwang is bovendien het uiterste middel. Dat mag alleen worden toegepast als "we niet met minder ingrijpende middelen" kunnen voorstaan. In dit geval is dat het verbieden van de emissie van sic-vezels, zoals nu is gedaan. De Sic-vezels zijn niet vergund, maar de blazers zijn wel vergund. Het bedrijf handelt op dat punt niet in strijd met de vergunning. Een besluit houdende stillegging van het bedrijf op basis van de huidige informatie zal dus vrijwel direct sneuvelen bij de rechter en kan leiden tot een schadeclaim.

- 4. *Is de meest recente grote blazer (op 14 april 2019) onderzocht (door TNO)? Zo ja, wanneer zijn de resultaten te verwachten? Zo nee, waarom niet?***

De blazer van 14 april jl. is waargenomen via de meetpaal aan de Geefweersterweg in Meedhuizen. Dit is een zogenaamde referentiemeetpaal die online metingen verricht naar koolmonoxide, roet en stof (PM 1, PM 2,5 en PM 10). De resultaten van die online metingen worden direct gedeeld met de pilotdeelnemers van de luchtapp. Met name bij roet is een forse verhoging zichtbaar ten tijde van de blazer.

- 5. *Er is ondermeer ook teveel Nikkel uitgestoten: wordt daarop ook actie ondernomen? Zo ja, welke, zo nee, waarom niet?***

Inmiddels (tot 1 april) hebben 5 meetsessies plaatsgevonden, telkens met 3 meetpunten. Derhalve is in totaal 15 maal de concentratie nikkel in de lucht gerapporteerd. In twee van de vijftien gevallen, beide gevallen nabij de RWZI, is een grotere hoeveelheid nikkel aangetroffen. Er zijn meer metingen over een langere periode nodig om de bevindingen te complementeren om zo tot een jaargemiddeld beeld te komen. Dit jaargemiddeld beeld is nodig om te concluderen of een overschrijding van normen plaatsvindt. Pas dan kan actie worden ondernomen.

- 6. *In hoeverre en met welke middelen worden de omwonenden (nader) geïnformeerd? Wordt er een bewonersavond georganiseerd? Zo ja, wanneer, zo nee, waarom niet?***

De deelnemers aan het project Luchtapp ontvangen de onlinemeetresultaten binnen 1 uur na de meting. Naast online meetresultaten zijn er ook offline meetresultaten, zoals van SiC-vezels en zware metalen. Die offline meetresultaten worden via de luchtapp en de bijvoorbeeld de website gedeeld na ontvangst van de rapportages van TNO. In december 2018 heeft een bewonersavond plaatsgevonden in verband met de luchtapp. Daar is ook het vraagstuk van SiC-vezels uitgebreid besproken. Een nieuwe bewonersavond is voorzien en zal ingepland worden.

- 7. *ESD heeft op 29 januari 2019 een zienswijze ingediend. Wat is de reden dat het daarna nog 11 weken heeft geduurd, voordat een besluit is genomen?***

Er is gewacht met het nemen van het besluit totdat de meetrapporten van TNO binnen waren over de 4^e meetronde inzake SiC vezels. Er moest immers aangetoond worden dat ook na het indien van de zienswijze nog een emissie is van SiC-vezels door het bedrijf.

- 8. *Aanvankelijk heeft u een begunstigingstermijn van 12 weken genoemd. Uiteindelijk wordt in het besluit een termijn van 8 weken bepaald. Op andere plekken wordt echter ook weer verwezen naar de 12 weken. Welke begunstigingstermijn geldt nu en waarom is voor 8 ipv 12 weken gekozen?***

De begunstigingstermijn van 8 weken geldt. Als motivatie is hiervoor het volgende in de brief aan het bedrijf opgenomen:

"ESD-SiC BV kan haar productiewijze zodanig aanpassen, dat daarbij geen siliciumcarbide vezels meer vrijkomen. Uit het rapport van Buro Blauw uit 2006 blijkt immers, dat bij representatieve bedrijfsomstandigheden geen emissie van siliciumcarbide vezels gemeten wordt. Anders dan u stelt, betekent nakoming van de last dus

niet het sluiten van de inrichting. Reeds dit aspect maakt dat de opgelegde last evenredig is met de daarmee te dienen belangen en dat de geboden begunstigingstermijn redelijk is. Daar komt bij dat de siliciumcarbide vezels wel degelijk risico's voor de volksgezondheid met zich brengen. De vezels worden, zoals in het eerdergenoemde advies van het RIVM te lezen valt, door de Gezondheidsraad geclassificeerd als 'carcinogeen 1A', dus carcinogeen voor mens en dier. Als gevolg hiervan moeten wij de vezels als ZZS behandelen. Het is voor ons onbegrijpelijk dat u(w cliënte) dit feit bagatelliseert.

Voor zover u stelt dat de begunstigingstermijn van 12 weken te kort is voor ESD-SIC BV om de overtreding te legaliseren, merken wij op dat ESD-SIC BV sinds de verzending van ons voornemen geen aanvraag voor een vergunning voor de emissie van siliciumcarbide vezels heeft ingediend, noch het vooroverleg voor een aanvraag heeft gestart. Indien het niet tijdig kunnen beschikken over een dergelijke vergunning op enig moment een belemmering voor ESD-SIC BV wordt, is dat eerst en vooral aan haarzelf te wijten. Dit staat overigens los van de vraag of het voor ESD-SIC BV nodig is een vergunning aan te vragen, nu uit de in opdracht van ESD-SIC BV opgestelde rapportages blijkt dat produceren zonder siliciumcarbide vezel emissie mogelijk is. Het gevaar dat siliciumcarbide vezels voor de volksgezondheid met zich meebrengt en het feit dat ESD-SIC BV onder representatieve bedrijfsomstandigheden in staat is deze vezels niet te emitteren, maakt dat het dwangsombedrag in redelijke verhouding staat tot de zwaarte van het geschonden belang en tot de beoogde werking van de dwangsom en maakt voorts dat wij aan de last een begunstigingstermijn van acht weken verbinden. Wij nemen daarbij tevens de totale termijn, gelegen tussen het verzenden van het voornemen en het aflopen van de begunstigingstermijn, in aanmerking".

9. Zijn nieuwe metingen naar SiC vezel voorzien (kort) na afloop van de begunstigingstermijn? Zo ja, hoe lang zal het naar verwachting duren voordat de resultaten daarvan bekend zijn? Zo nee, waarom niet?

Een deel van de meetpalen is ingericht voor offline metingen. De monsters van die metingen worden gedurende het jaar 2019 periodiek (maandelijks) geanalyseerd en gerapporteerd. Daaronder de analyses van SiC-vezels. De resultaten tot dusver in ons bezit (tot 6 maart 2019) heeft u van ons ontvangen. De eerstvolgende rapportage verwachten wij uiterlijk de eerste week van mei 2019. Op basis van de lopende opdracht aan TNO wordt de meting na afloop van de begunstigingstermijn (11 juni 2019) begin juli 2019 verwacht.

10. Wanneer worden de meetpunten, die in oktober 2018 zijn aangekondigd, geplaatst? Zijn die meters geschikt om SiC vezels te meten?

Tijdens de bewonersavond op 19 december 2018 is toegezegd dat extra meetpalen voor meten van SiC-vezels worden geplaatst bij woonkernen. TNO is daartoe opdracht verleend, van TNO is vorige week begrepen dat de apparatuur is ontvangen. De extra meetpalen zullen naar verwachting in mei 2019 operationeel zijn.

Ter informatie hebben wij de aan de Staten verstuurd memo over ESD ter voorbereiding op de statenvergadering van 24 april 2019 bijgevoegd. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, locosecretaris.